

Strategisk kompetensförsörjning hos yrkesverksamma inom utemiljöbranschen

Utemiljöbranschens yrkesbevis har funnits sedan 1985 och det är TCYK – Trädgårdsnärings Centrala Yrkeskommitté – som har drivit denna verksamhet sedan starten. Just nu pågår ett intensivt utvecklingsarbete där TCYK:s Yrkesbevis 1 – skötsel och förvaltning av utemiljö integreras med valideringssystemet OCN, med målsättningen att få ett ännu effektivare verktyg för att utveckla den strategiska kompetensförsörjningen hos utemiljöarbetare i företag och förvaltningar.

– Att utveckla och förbättra TCYK:s nuvarande verksamhet i riktningen mot det vi internt kallar TCYK 5.0 innebär att vi måste våga pröva nya modeller och ompröva en del rutiner och även prisnivåer i dagens system, säger Lennart Wahlstedt som är Sveriges Allmännyttas representant i TCYK och projektledare för projektet Testår Yrkesbevis 1 / AF Främjandemedel.

TCYK:s mål är att formulera relevanta kunskapskrav och säkerställa att yrkesarbetarna har kunskaper och färdigheter som uppfyller dessa krav. På detta sätt vill TCYK säkerställa kvaliteten hos personalen på företag och förvaltningar i utemiljöbranschen, i plantskolebranschen och inom kyrkogårds- och krematoriebranschen.

– Arbetsförmedlingen har beviljat Främjandemedel till TCYK för att utveckla verktyg och metoder som ska underlätta för nyanlända att lättare få in en fot i branschen. Främjandemedlen finansierar Utemiljö BAS som är ett grundläggande program för insteget i utemiljöyrket, vilket innebär att man skall kunna de ingående modulerna med viss handledning, sedan kan man därifrån gå vidare i sin yrkesutveckling så att man når Yrkesbevis 1 – skötsel och förvaltning av utemiljö, där man givetvis skall kunna de ingående modulerna självständigt, berättar Lennart Wahlstedt.

Yrkesbedömare inom TCYK:s befintliga system behöver nu också ha en OCN-bedömarbehörighet för Yrkesbevis 1, för att kunna rekommendera yrkeskunskaper och färdigheter inom valideringssystemet OCN vidare till TCYK.

Resultaten vid valideringen registreras i den digitala OCN-plattformen. Yrkesområdet skötsel och förvaltning av utemiljö har paketerats i 44 olika moduler som beskriver olika kunskaper och färdigheter som krävs för att uppnå full yrkesbevisbehörighet, där yrkeshandledare och yrkesbedömare får ett effektivt verktyg att bedöma en persons yrkeskunskaper och färdigheter.

– Det här är en metod som kan öppna upp för fler vägar in i yrket. Det skall gå att ”lära sig jobbet på jobbet” och kunna få ett formellt bevis för sin kompetens. Om vi får denna valideringsmetod på plats, kanske vi har löst den 30 år gamla utmaningen att hitta en modell

för att på ett kvalitativt sätt bekräfta praktisk kompetens. Med metoden på plats kommer TCYK också att ge innovativa utbildningsanordnare ett verktyg att skapa nya former av utbildningar som bygger på modulerna som vi tagit fram, säger Lennart Wahlstedt.

Green Landscaping är ett av de företag som satsar på validering mot yrkesbevis.

– Vi har drivit den här frågan eftersom vi tycker den är viktig för utvecklingen av branschens och vår egen personal. Validering mot konkreta kompetensnivåer är ett bra sätt att utveckla och vidmakthålla vår kompetens över tid. Vi ser det också som ett sätt att höja statusen i branschen. Den typ av arbeten vi genomför kräver både utbildning och erfarenhet. I en bransch där urvalskriterierna vid upphandlingar har varit alltför prisfokuserad är valideringsarbetet ett steg mot ett ökat kvalitetsfokus, säger Michael Royson, ansvarig för kompetensutveckling inom Landscaping Group AB.

Rebecca Lindqvist, instegskoordinator på Bostadsbolaget i Göteborg, ser valideringen som en kvalitetsstämpel.

– Vi är en stor organisation och vill säkerställa att den kompetens vi behöver finns på bolaget. På så sätt kan vi säkra att utemiljön sköts på ett riktigt sätt, både praktiskt och arbetsmiljömässigt. Det är också en ekonomisk fråga. Vi har stora kostnader för både maskiner och personal. Med validering av kompetens får vi en kvalitetsstämpel på vår egen personal och kan också attrahera ny personal. Och visar att vi hänger på när TCYK tar viktiga steg framåt när det gäller kompetensförsörjning, säger hon.

Spades Trädgårdsanläggningar i Stockholm har också beslutat sig för att satsa på validering mot yrkesbevis. Eva Borg på Spades Trädgårdsanläggningar ska tillsammans med en kollega gå OCN-utbildningen för yrkesbedömare.

– Det har historiskt varit låg status på vårt yrke och vi har haft svårt att locka ungdomar till branschen. Det finns också många som arbetar utan formell utbildning. Ett sätt att höja statusen på yrket och säkra kvaliteten på utfört arbete är att utbilda befintlig personal via validering. Med det nya valideringssystemet kan vi inom företaget lägga upp en tidplan som passar både oss och individen. Vi kan pausa och anpassa takten individuellt, vilket är bra för till exempel medarbetare som har problem med språket eller andra svårigheter. Valideringen är ett komplement till traditionell utbildning och ett sätt att få företag och personal att våga satsa pengar och tid och därmed få ett papper på vad de kan utan att sätta sig på skolbänken, säger Eva Borg.

Nästa stora steg i arbetet med TCYK 5.0 är TCYK:s stora konferens i Stockholm den 27 november då intresserade kan uppdatera sig om utvecklingen i de båda projekten.

Följande står bakom kompetenskraven i yrkesbevisen och TCYK:

Gröna arbetsgivare – fd SLA

Kommunal – Svenska Kommunalarbetareförbundet

SKAO – Svenska Kyrkans Arbetsgivarorganisation

Trädgårdsanläggarna i Sverige STAF

FSK – Föreningen Sveriges Kyrkogårdschefer

SKKF – Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund

FSS – Föreningen Sveriges Stadsträdgårdsmästare

Sveriges Allmännyttan – fd SABO

LRF Trädgård – LRF Trädgård Plantskola

Mer information:

Lennart Wahlstedt, TCYK

Lennart. wahlstedt@poseidon.goteborg.se

Tel. 031 – 332 10 67

Bilden nedan visar TCYK Yrkesbedömare och yrkeshandledare på OCN utbildning hos Kommunal.

